

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 012391 15 Uvp
Banjaluka, 09.02.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija, Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Strahinje Ćurkovića, članova vijeća, uz učešće Sanje Oraščanin, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Z.Š. iz S., ..., zastupanog po punomoćniku D.S., advokatu iz B., Ulica ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 21.03/952.2-48/12 od 2.07.2013. godine, tužene Republičke uprave za ... B., u predmetu upisa u zemljišnoj knjizi zabilježbe izvršenja na nepokretnosti radi naplate duga, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica U.b. a.d. B., koje zastupa punomoćnik Advokatska firma S. a.d. B., Ulica ..., za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 012391 13 U od 21.10.2014. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 09.02.2017. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 012391 13 U od 21.10.2014. godine se preinačava tako da se tužba odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni osporeni akt tuženog kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice tužene u B. broj 21.11/952.2-1535/12 od 11.06.2012. godine. Tim prvostepenim rješenjem se dozvoljava zabilježba rješenja o izvršenju Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 109314 11 I od 18.04.2012. godine, na stanu koji se nalazi u B. u Ulici ..., sprat 2, stan broj 8, ukupne površine 67 m² izgrađenog na zemljištu označenom kao k.č. broj 3207 upisanom u p.l. broj 2807 k.o. B. 7, pravo svojine mlđb. L. (Z.) Š. i N. (Z.) Š. iz B., sa po ½ dijela.

Uvaženje tužbe obrazloženo je s pozivom na odredbu člana 41. stav 2. Zakona o izvršnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 59/03-57/12, u daljem tekstu: ZIP), jer da je predmetno rješenje o izvršenju Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 I 109314 11 I od 18.04.2012. godine, čija se zabilježba traži, doneseno na osnovu vjerodostojne isprave, zbog čega se provođenju tog rješenja nije moglo pristupiti prije njegove pravosnažnosti, odnosno da se u smislu odredbe člana 68. ZIP nije mogla ni izvršiti zabilježba izvršenja, kao prva radnja u sprovođenju izvršenja. Ovo s obzirom da je tužilac izjavio prigovor na to rješenje o izvršenju, te da je u smislu člana 50. stav 3. tog zakona Osnovni sud u Banjaluci donio zaključak broj 71 0 I 109314 11 I od 31.08.2012. godine, kojim se odgađa izvršenje pomenutog rješenja od 18.04.2012. godine, a prijedlog za izvršenje se smatra tužbom, pa da će se izvršni postupak nastaviti po pravosnažnosti okončanog parničnog postupka, a na prijedlog tražioca izvršenja, ukoliko uspije sa tužbom (kako to i proizilazi iz tog zaključka). Uz navedeno tu je i činjenica

da je predmetni stan upisan kao svojina drugih lica, a ne tužioca koji je kao izvršenik označen u tom rješenju Osnovnog suda u Banjaluci kojim je dozvoljeno izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave, to ni iz tog razloga nisu bili ispunjeni uslovi da se izvrši upis zabilježbe na predmetnom stanu, odnosno da pomenuto rješenje o izvršenju nije bilo provodivo ni u tom smislu u Knjizi uloženi ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova (Knjiga uloženi ugovora), a o čemu su prvostepeni organ, a i tužena bili dužni voditi računa u smislu člana 42. tačka 2. Zakona o zemljišnim knjigama (Službeni glasnik Republike Srpske broj 37/03-119/08, u daljem tekstu: ZZK).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude zainteresovano lice osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede zakona i propisa u postupku koja su od uticaja na rješenje. Navodi da je pogrešan pravni stav nižestepenog suda da se predmetno izvršenje ne može sprovesti prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju, s obzirom da se u predmetnoj stvari radi o izvršenju na nekretninama i da su za odlučivanje po zahtjevu relevantne odredbe člana 68. i 72. ZIP, koje propisuju da se izvršenje na nepokretnosti sprovodi u nekoliko faza, a prvenstveno zabilježbom izvršenja u zemljišnoj knjizi, zatim utvrđivanjem vrijednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i namirenjem tražioca izvršenja iz iznosa dobijenog prodajom, što bi značilo da se izvršni postupak smatra sprovedenim kada se nekretnina proda, iako nižestepeni sud pravilno konstatuje da izvršni sud po prigovoru izvršenika u situaciji kada ga usvoji, donosi rješenje kojim se prijedlog za izvršenje smatra tužbom, kada se izvršenje odgađa i nastavlja po pravosnažnosti odluke parničnog suda, ali pri tome zanemaruje činjenicu da je u ovoj fazi rješenje o izvršenju već doneseno i da u skladu sa članom 72. ZIP izvršni sud čim donese rješenje o izvršenju određuje da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba izvršenja. Ako bi se za ovu fazu postupka za upis zabilježbe čekala pravosnažnost, onda se nameće pitanje svrhe zabilježbe rješenja o izvršenju, s obzirom da je njegova jedina svrha da se onemogući zloupotreba pravnog lijeka, odnosno prigovora od strane izvršenika. Nakon izjavljivanja prigovora i njegovog usvajanja nesporno je da se izvršni postupak odlaže, ali je takođe i nesporno da je rješenje o izvršenju na snazi i dalje dok izvršni sud usvajanjem prigovora ne stavlja van snage rješenje o izvršenju, već samo odlaže dalji tok postupka. Iz tog razloga ispravno je tuženi postupio kada je izvršio zabilježbu predmetnog rješenja o izvršenju. Nadalje, stav suda da rješenje o izvršenju nije sprovodivo iz razloga što u izvodu iz Knjige uloženi ugovora je na predmetnoj nekretnini pravo svojine upisano u korist trećih lica je takođe neprihvatljiv, jer da je prijedlog za izvršenje podnesen 11.02.2011. godine i da je u prilogu dostavljen izvod iz Knjige uloženi ugovora od 11.01.2011. godine, u kojem je pravo svojine na nepokretnosti upisano u korist izvršenika, dakle, na dan pokretanja postupka bio je vlasnik nekretnine, pa primjenjujući odredbu člana 72. ZIP promjena vlasnika ne sprečava da se taj postupak nastavi protiv novog vlasnika do visine vrijednosti nepokretnosti, što takođe ukazuje da je odluka tuženog pravilna. Smatra da iz navedenog proizlazi da je pobijana presuda nezakonita, pa predlaže da se zahtjev usvoji, presuda preinači na način da se tužba odbije kao neosnovana ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Tužilac nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev tužene, pobijanu presudu te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je predmetni postupak pokrenut po službenoj dužnosti nakon što je Osnovni sud u Banjaluci dostavio prvostepenom organu rješenje tog suda broj 71 0 I 109314 11 I od 18.04.2012. godine radi zabilježbe izvršenja u Knjizi uloženih ugovora. To rješenje o izvršenju doneseno je na osnovu prijedloga zainteresovanog lica kao tražioca izvršenja, za izvršenje na osnovu mjenice sa protestom kao vjerodostojne isprave protiv izvršenika Z.Š. (ovdje tužilac), na način da se imenovani obavezuje da plati tražiocu izvršenja, iznos od 2.026.257,91 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka, a da će u protivnom sud sprovesti postupak izvršenja na predmetnom stanu koji je vlasništvo tužioca sa 1/1 dijela, zabilježbom izvršenja u Knjizi uloženih ugovora, utvrđivanjem vrijednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i namirenjem tražioca izvršenja iz iznosa dobijenog prodajom, što se takođe odnosi i na pokretne stvari tužioca koje se nalaze u predmetnom stanu. Shodno navedenom, predmetnim prvostepenim rješenjem od 11.06.2012. godine, dozvoljava se zabilježba tog rješenja o izvršenju od 18.04.2012. godine, na naprijed opisanom stanu koji se nalazi u B. u Ulici ..., sprat 2, stan broj 8, ukupne korisne površine 67 m² na k.č. broj 3207 upisana u p.l. broj 2807 k.o. B. 7, pravo svojine Š. (Z.) mlđb. L. i Š. (Z.) N. iz B., sa po ½ dijela. U obrazloženju je konstatovano da je predmetni stan ranije bio u vlasništvu izvršenika, ali je zaključeno da su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 2. stav 4. ZZK da se izvrši zabilježba rješenja o izvršenju.

Tužilac je u žalbi, a potom i u tužbi istakao da je na rješenje o izvršenju izjavio prigovor kojim to rješenje pobija u cjelosti, sa zahtjevom da se prijedlog za izvršenje smatra tužbom u smislu odredbe člana 50. stav 4. ZIP, a takođe i da ne postoji mogućnost izvršenja na predmetnom stanu, jer je isti u vlasništvu trećih lica, a ne u njegovom, što da je u suprotnosti sa odredbom člana 70. ZIP.

Osporenim aktom žalba je odbijena kao neosnovana, jer da je prvostepeni organ pravilno primjenio zakon, a da na takvu odluku upućuje utvrđeno činjenično stanje, jer je tražilac izvršenja u svom prijedlogu za izvršenje kao predmet izvršenja naveo stan izvršenika Z.Š. i pokretne stvari, kao mogućnost naplate svojih potraživanja u slučaju neispunjenja ugovornih obaveza, što znači da je taj vlasnički list za stan na njegovo ime bio poznat tražiocu izvršenja, pa da stoga ne stoje žalbeni navodi da se radi o imovini drugih lica, jer se radi o istoj nepokretnosti koja je navedena u prijedlogu za izvršenje, a pravni promet koji je uslijedio kasnije na predmetnom stanu nije od uticaja na upis zabilježbe izvršenja.

Međutim po ocjeni ovog suda, iako se radi o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave, koje se prema odredbi člana 41. stav 2. ZIP, ne može sprovesti prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju, treba se, kada je u pitanju upis zabilježbe izvršenja, imati u vidu i odredba člana 72. stav 1. ZIP. Tom odredbom je propisano da će sud čim donese rješenje o izvršenju, po službenoj dužnosti odrediti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba izvršenja, a kako je u konkretnom slučaju sud i učinio. Dakle za upis zabilježbe izvršenja dovoljno je samo da sud donese to rješenje i da ga dostavi nadležnom organu da upis izvrši, pa proizlazi da se zabilježba izvršenja, vrši nakon donošenja rješenja o izvršenju. Prema navedenom iako upis zabilježbe izvršenja predstavlja jednu (prvu) od radnji izvršenja na nekretninama iz odredbe člana 68. stav 1. ZIP, proizlazi da uslov za njeno provođenje nije pravosnažnost rješenja o izvršenju, odnosno da se odredba člana 41. stav 2. toga zakona u suštini odnosi na ostale radnje koje se vrše radi namirenja tražioca izvršenja. U prilog navedenom je i odredba člana 12. stav 5. ZIP, koja propisuje da prigovor i žalba ne zaustavljaju tok izvršnog postupka, ali se namirenje tražioca izvršenja odlaže do donošenja odluke po prigovoru.

Kada je u pitanju postupak po prigovoru na rješenje o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave, u smislu odredbe člana 50. stav 4. i 5. ZIP, kada izvršenik protiv tog rješenja o izvršenju izjavi prigovor, sud odgađa izvršenje, ali do pravosnažnog okončanja parničnog postupka, jer se izvršni postupak u toj fazi pretvara u parnični postupak, kako je to učinjeno i u konkretnom slučaju (zaključak Osnovni sud u Banjaluci broj 71 0 I 109314 11 I od 31.08.2012. godine). Kako do odgađanja izvršenja može doći samo u slučaju kada je izvršni postupak započeo (kada je neka od radnji provedena), to proizlazi da se nakon donošenja zaključka o odgađanju izvršenja, odlažu i sve ostale radnje, a i namirenje tražioca izvršenja do pravosnažnosti odluke parničnog suda, ako tražilac izvršenja uspije sa tužbom. U protivnom slučaju provedene radnje se nakon obustave izvršnog postupka ukidaju.

Prema navedenom, nema zakonske smetnje da se izvrši upis zabilježbe izvršenja na predmetnim nekretninama, jer će se samo na taj način postići svrha ovog postupka, odnosno zaštita predmeta izvršenja, a s obzirom da je upis činjenice o postojanju izvršenja od uticaja na raspolaganje nekretninama (član 2. stav 4. ZZK). U smislu odredbe člana 72. stav 3. ZIP, na ovakav zaključak nije od uticaja činjenica da predmetni stan nije u Knjizi uloženi ugovora upisan kao vlasništvo tužioca, s obzirom da je do prometovanja istog došlo nakon donošenja rješenja o izvršenju tj. u toku izvršnog postupka.

Iz iznijetih razloga, ovaj sud nalazi da su pobijanom presudom ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev zainteresovanog lica uvažava na način određen u dispozitivu ove presude na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. toga Zakona, jer nisu ostvareni razlozi iz člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić